

46. „Преводачът е негърът на света“

Тази идея заимствах от един постинг във форума към петицията. Някой питаше, дали сме писали до комисията за защита от дискриминация. Получи анонимен отговор (от Рени беше): „К'во да им пишем? Че преводачът е негърът на света ли?“ и линк към песента на Джон Ленън „Жената е негърът на света“ с предложение в текста на песента да се замести думата „жена“ с думата „преводач“.

Друг написа, също анонимно (аз бях), че е заместил думата „жена“ с думата „преводач“, променил е първото лице на трето лице множествено число, в местоимението „те“ е вложил смисъл на „агенциите за преводи“, изменил е текста, за да го нагоди към ситуацията и ето какво е получил в свободен вид, без да се спазва стихотворната форма:

Преводачът е негърът на света, да, помисли за това и направи нещо по този въпрос!

Ако не иска да бъде роб, казват, че не ги обича, ако се държи естествено, казват, че бил надут. Докато го унижават, го обвиняват, че се прави на много важен!

Преводачът е негърът на света, да, ако не ми вярваш, погледни този до теб. Преводачът е роб на роба, да, ако ми вярваш, надигни глас за това!

Карат го да им прави преводи за жълти

стотинки, а след това го зарязват, защото бил остарял, защото цената му била безумно висока, за да бъде „техен“ преводач!

Да, сега преводачът е негърът на света, ако не ми вярваш, погледни този до теб. Преводачът е роб на роба, да, ако ми вярваш, най-добре надигни глас за това!

Те го обиждат всеки ден, а говорят, че няма кураж или самочувствие. Когато е млад, те убиват желанието му да бъде свободен. Той става напълно безличен, но ти, все пак, надигни глас за това!

Благодарение на Джон Ленън и Йоко Оно можем да погледнем от малко по-различен ъгъл към проблема с нашата професия. Механизмът на дискриминация е до болка същият. Така, както е дискриминиран негърът, както е дискриминирана жената, така бива дискриминиран и преводачът. Всеки преводач е изпитвал това отношение и добре разбира думите на песента, още повече, като се има предвид, че по-голямата част от преводачите в света днес са жени.

Всеки, който разбира, че „преводачът е негърът на света“, трябва да направи нещо по този въпрос. Всеки от нас трябва да се запита сам и да даде отговор пред съвестта си. Защото всеки от нас може да направи нещо, дори и малко, но нещо, което поне да накара други хора да се замислят и също да направят нещо по въпроса.

Истина е, че когато критикуваме агенциите, те казват, че ги мразим, защото не искаме да им бъдем роби. Неведнъж обаче съм казвал, че нямам нищо против агенциите, а против лъжите, които използват, на първо място, че са „преводачески“, т. е. че извършват преводаческа дейност и предлагат преводачески услуги. А истината е съвсем проста – те са посредници! Никакви преводи не правят и никакви преводачески услуги не предлагат. Единственото, което предлагат, е прикрито посредничество, а „техните“ преводачи са хванати в клопката на прикрити трудови договори, защото агенциите се държат с тях като със „свои“ работници (разбирайте: роби), но не сключват трудови договори с тях, за да не им плащат осигуровки и отпуски.

Ако преводачът отказва да превежда за жълти стотинки или не приема преводи за убийствено кратки срокове, собствениците на агенции го наричат „надут“, „много важен“, „взе нещо да си вири носа“. Те търсят начин да го унижат, било като откажат да му платят под предлог, че преводът му не бил добър, било като го карат да ходи в офисите им, за да си получи хонорара, за който им е изпратил фактура за плащане по банков път. Много от собствениците на агенции се мръщят, като чуят за плащане по банков път, въпреки че всяка съвременна банка има и виртуален клон, така че изобщо не е необходимо да излизат от офиса си. Те продължават да плащат „на ръка“ или с

пощенски записи, като си отбелязват на кого какво са платили в незаменимия си „халваджийски тефтер“.

Собствениците на агенции обичат само онзи преводач, който им прави преводи за жълти стотинки, но щом „поостарее“, т. е. щом понабере опит и поиска малко по-висок хонорар (с левче или две), го зарязват, защото цената му била безумно висока!

Да, „те го обиждат всеки ден, а говорят, че няма кураж или самочувствие. Когато е млад, те убиват желанието му да бъде свободен. Той става напълно безличен, но ти, все пак, надигни глас за това!“